POSTUPANJE DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA PROTIV POČINITELJA KAZNENIH DJELA RATNIH ZLOČINA POČINJENIH NA ŠIREM VUKOVARSKOM PODRUČJU

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i ove godine objavljuje ažurirane podatke o radu na procesuiranju ratnih zločina počinjenih na širem području Vukovara - grada heroja i simbola uspješne obrane Republike Hrvatske u Domovinskom ratu.

Iako je u javnosti državnoodvjetničko postupanje uglavnom percipirano usmjerenim na počinitelje kaznenih djela, i ovim izvješćem naglašavamo kako vukovarske žrtve nisu zaboravljene i da kazneni progon ratnih zločinaca provodimo s jednakom predanošću bez obzira na protek vremena.

Vođen pijetetom prema žrtvama ratnih zločina počinjenih u Vukovaru, Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske Ivan Turudić, i u godini od posljednje obljetnice pada Vukovara, aktivno je sudjelovao u procesima identifikacija posmrtnih ostataka žrtava iz Domovinskog rata i ekshumacija na području Vukovarsko-srijemske županije.

Nastavno na ranija izvješća, pri čemu prvenstveno ono objavljeno 2018. godine, sada prikazujemo podatke sa stanjem na 12. studenoga 2026. i naglašavamo kako ovo izvješće sadrži podatke samo o promjenama u postupcima koje su nastupile od posljednjeg izvješća iz listopada 2025.

KAZNENI POSTUPCI U NADLEŽNOSTI ŽUPANIJSKOG DRŽAVNOG ODVJETNIŠTAVA U OSIJEKU

1. ISTRAGE (nakon 30. listopada 2025.)

i) Vojarna u naselju Sajmište, zlostavljanje civila

Rješenjem od 10. studenoga 2026. Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku otvorilo je istragu protiv R.J., M.Đ., I.H., M.M., LJ.M., i G.N. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH te protiv LJ.V. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH u vezi s čl. 28. st. 2. OKZ RH.

Okrivljenike se tereti da su 20. studenoga 1991., u Vukovaru, nakon što su pripadnici JNA u vukovarskoj bolnici zarobili pripadnike vojnih i redarstvenih snaga Republike Hrvatske, civile, bolesnike i ranjenike, tako zarobljene civile predali okr. LJ.V. radi prijevoza u vojarnu u naselju Sajmište, a potom u Sremsku Mitrovicu, nakon čega su R.J., M.Đ., I.H., M.M., LJ.M. i G.N. zajedno s drugim nepoznatim pripadnicima srpskih paravojnih postrojbi, dok su zarobljeni civili izlazili iz autobusa, formirali špalir kroz koji su isti bili primorani proći, a koje civile su pritom tukli i kojom prilikom je M.Đ. jednu od žrtava izdvojio iz špalira i zasebno zlostavljao, dok se LJ.V. tereti da je kao nadređeni ostalim okrivljenicima i osoba zadužena za osiguranje i transport zarobljenih civila, propustio spriječiti te sankcionirati takvo ponašanje, iako je navedeno bio dužan učiniti.

2. PRESUDE (nakon 30. listopada 2025.)

i) Ratni zločin u Lovasu

Povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 19. prosinca 1994., izmijenjene 10. lipnja 2025., Republici Hrvatskoj na temelju europskog uhidbenog naloga izručen je okrivljeni D.G. te je nepravomoćnom presudom Županijskog suda u Osijeku od 10. prosinca 2025. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 13 godina zbog progona, psihičkog i fizičkog zlostavljanja, mučenja, ubijanja i otuđenja imovine civilnog stanovništva u Lovasu.

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku iz 1994. godine inicijalno je optuženo 18 okrivljenika, od kojih je kazneni postupak zbog smrti obustavljen u odnosu na pet okrivljenika, dok je protiv jednog okrivljenika donijeta pravomoćna oslobađajuća presuda. Nadalje je 24. veljače 2025. postupak obustavljen protiv još dvojice okrivljenika zbog smrti.

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku 19. ožujka 2025. uskladilo je optužnicu iz prosinca 1994. na način da su sada optuženi M.D., M.R., Ž.K., S.Z., Ž.B.,

I.K., O.T., Z.T., M.V. i D.G. zbog kaznenog djela genocida iz čl. 119. OKZ RH te ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH.

ii) Napad na selo Orolik

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku podnijelo je 29. rujna 2026. žalbu na oslobađajuću presudu Županijskog suda u Osijeku od 12. prosinca 2025.

Naime, po optužnici Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 30. prosinca 2024., izmijenjenoj 6. listopada 2025., sud je donio oslobađajuću presudu protiv D.B. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH. Optuženik je presudom oslobođen da bi u razdoblju od kraja kolovoza do početka rujna 1991. u Oroliku, nakon što je tzv. JNA okupirala navedeno mjesto i po formiranju njoj pridružene srpske paravojne formacije TO Orolik, kao pripadnik navedene oružane formacije, sudjelovao u zlostavljanju mještana Orolika nesrpske nacionalnosti.

Državno odvjetništvo žalilo se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

iii) Ubojstva i zlostavljanja ratnih zarobljenika u istočnoj Slavoniji

Povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva od 28. prosinca 1995., izmijenjene 23. rujna 2019. i 8. rujna 2025., Županijski sud u Osijeku donio je presudu od 11. rujna 2025. kojom je okrivljenik M.G. proglašen krivim da je 19. studenoga 1991. u Borovu Naselju, kao pripadnik paravojnih postrojbi, prilikom odvođenja skupine zarobljenih pripadnika Hrvatske vojske i MUP-a RH, zajedno s više drugih pripadnika paravojnih postrojbi, među zatočenim osobama tražio one koji su sudjelovali u obrani grada radi njihovog izdvajanja, zlostavljanja i likvidacije, pa je tako iz kolone izdvojio zarobljenog I.H. i usmrtio ga nožem, čime je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH te osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 8 godina.

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske 20. srpnja 2026. prihvatio je žalbu optuženog M.G., ukinuo prvostupanjsku presuda te predmet uputio sudu prvog stupnja na ponovno suđenje i odluku.

iv) Ratni zločin rušenjem crkve „Svih Svetih" u Erdutu

Povodom optužnice Županjskog državnog odvjetništva u Osijeku od 29. srpnja 2019., izmijenjene 20. svibnja 2026., Županijski sud u Osijeku donio je 22. svibnja 2026. nepravomoćnu presudu kojom su J.G. i D.J. u odsutnosti proglašeni krivima zbog počinjenja kaznenog djela uništavanja kulturnih i povijesnih spomenika iz čl. 130. st. 1. OKZ RH, na način da su 20. rujna 1991., u Erdutu, kao pripadnici paravojne formacije Srpska dobrovoljačka garda, u katoličkoj crkvi "Svih Svetih" izgrađenoj tijekom 19. stoljeća, pripremili eksploziv za detoniranje i aktivirali ga s odgodom

eksplozije, uslijed čega je crkva "Svih Svetih" gotovo u potpunosti razrušena te su J.G. i D.J. svaki ponaosob osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina.